

ಗ್ರಾಮ ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅನಾವರಣ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಕಲಬುರ್ಗಿ: ಕತೆಗಾರರಾದ ಡಾ.ಬಸವರಾಜ ಡೋಣೂರ ಹಾಗೂ ಮಹಾಂತೇಶ ನವಲಕಲ್ ಅವರ ಕತೆಗಳು ಹಿಂದಿನ ಗ್ರಾಮ ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಇಂದಿನ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಕರಾಳ ಮುಖಗಳನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ವಿಮರ್ಶಕ ಡಾ.ಅಪ್ಪಗರೆ ಸೋಮಶೇಖರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು.

ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಹಾಗೂ ಕಲಬುರ್ಗಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಭಾನುವಾರ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಾಹಿತ್ಯ ವೇದಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಕತೆಗಾರರ ಕತೆಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಡೋಣೂರರ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಸೊಗಡು, ಅಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಂದರ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ನವಲಕಲ್ ಅವರ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣದ ನಂತರದ ನಗರ ಭಾರತದ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವು ಕಥನಗಳಿವೆ. ಇಬ್ಬರೂ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕತೆಗಳಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಭಾಷೆಯೂ ಈ ಭಾಗದ್ದೇ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ, ಅಧುನಿಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ

ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

- ಕಥನಗಳಲ್ಲಿ ಮಂದರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸೊಗಡು
- ಜಾತಿ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರು
- ಪಾತ್ರಾಭಿನಯವೇ ನಾಟಕ ರಚನೆಗೆ ಹೈಲೇಣಿ

ತೆರೆದುಕೊಂಡ ಶಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯೂ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಕತೆಗಾರ, ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಡೋಣೂರ ಮಾತನಾಡಿ, 'ನಮ್ಮ ಊರು ವಿಷಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾತಿ ಹಾಳ. ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ಊರ ಜಾತ್ರೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸುವಾಗ ಅನುಭವಗಳು ಹಾಗೂ ಸಹ ಪಾತ್ರಧಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಸಂಬಂಧ ಅಡಿದ ಮಾತು ನನ್ನನ್ನು ನಾಟಕ ಬರೆಯಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿತು. ಊರಿನ ಜಮೀನ್ದಾರರು, ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಊರಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನವರನ್ನೇ ಜಾತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬಸಯ್ಯ,

ಕಲಬುರ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಹಾಂತೇಶ ನವಲಕಲ್ ಡಾ.ಬಾಳಾಸಾಹೇಬ ಲೋಕಾಪುರ ಪ್ರಭಾಕರ ನಿಂಬರಗಿ, ಡಾ.ಬಸವರಾಜ ಡೋಣೂರ ಇದ್ದರು

ಬಸವರಾಜಪ್ಪ, ಬಸ್ಯಾ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಬಗೆಯೇ ಆಚರಿಸಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿತ್ತು' ಎಂದರು.

ಕತೆಗಾರ ಮಹಾಂತೇಶ ನವಲಕಲ್ ಮಾತನಾಡಿ, 'ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಹಿರೀಕರು ಬೃಹವ್ ಮಠವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಾನು ಚಿಕ್ಕವನಿದ್ದಾಗ ತಂದೆ ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಆಗ ನನ್ನ ಮೂವರು ದೊಡ್ಡಮ್ಮಂದಿರು ನನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಠ ಪಂಚಾಚಾರ್ಯರು ವಶಕ್ಕೆ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಮಠವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ನೆಲೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆ ದೇವರು ಬಸವಣ್ಣ, ಬಸವ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ

ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮನೆದೇವರು ವೀರಭದ್ರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಸಂದಿಗ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಲುಕಿದೆ. ನಾನು ಬಸವ ಧರ್ಮದ ಅನುಯಾಯಿಯೇ' ಎಂದರು.

ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಕನ್ನಡ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯ ಡಾ.ಬಾಳಾಸಾಹೇಬ ಲೋಕಾಪುರ, ಲೇಖಕ ಪ್ರಭಾಕರ ನಿಂಬರಗಿ, ಕಲಬುರ್ಗಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ವಿ.ಎಸ್. ನೀರಗುಡಿ, ಜ್ಯೋತಿ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಡಾ.ಗಣೇಶ ಪವಾರ, ಸಂಧ್ಯಾ ಹುನಕುಂಟಕರ್, ಮಹೇಂದ್ರ ಎಂ. ಇದ್ದರು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ವೇದಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ | ಸಮಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳು ಓದು-ಸಂವಾದ ಅಧ್ಯಯನ, ಜೀವನಾನುಭವ ಕಥೆಯ ಜೀವಾಳ

ಕಲಬುರಗಿಯ ಜಿಲ್ಲಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರದ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಸಮಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಕ ಡಾ. ಅಪ್ಪಗರೆ ಸೋಮಶೇಖರ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಪ್ರಭಾಕರ ನಿಂಬರಗಿ, ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಡೋಣೂರ, ಮಹಾಂತೇಶ ನವಲಕಲ್, ಜ್ಯೋತಿ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಡಾ. ಗಣೇಶ ಪವಾರ್, ಸಂಧ್ಯಾ ಹೊನಗುಂಟಿಕರ್ ಹಾಗೂ ಇತರರಿದ್ದರು.

■ ವಿಕ ಸುದ್ದಿಯೊಳ ಕಲಬುರಗಿ

ಬಹುತೇಕ ಕಥೆಗಳು ಕಥೆಗಾರರು ಬೆಳೆದ ಬಂದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದುಕಿನ ಅನುಭವ ಕಥೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಯಾವುದೇ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಥೆಗಾರನ ಆತ್ಮಕಥನ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮಕಥನದ ಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲದ ಕಥೆಗಳು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಮರ್ಶಕ, ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿವಿ ಪ್ರೊ. ಅಪ್ಪಗರೆ ಸೋಮಶೇಖರ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.

ನಗರದ ಜಿಲ್ಲಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರದ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಹಾಗೂ ಕಲಬುರಗಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ವತಿಯಿಂದ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದ 'ಸಮಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳು' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಮನುಷ್ಯನ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಕಥೆಗಳು ಆರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ. ಕಥೆಯ ಹುಟ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನ ಭಾವನೆಗಳ ಗ್ರಹಿಕೆ ಆರಂಭವಾದ ಕೂಡಲೇ ಕಥೆಗಳ ಹುಟ್ಟು ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ನಿರೂಪಣಾ ಶೈಲಿ ಎಂಬುದು ಅವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಕಥೆ ಎನ್ನುವುದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅದು ಬದುಕಿನ ಅನುಭವದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಕಥೆ ನಿರೂಪಣೆ ಎಂಬುದು ನಿರಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಎಂದರು.

ಕಥೆಗಾರ ಮಹಾಂತೇಶ ನವಲಕಲ್ ಮಾತನಾಡಿ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜೀವಾಳ. ಜಾತಿ, ಮತಗಳ ಎಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲದು. ಅನುಭಾವದಿಂದ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಫುಟಗೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಬೌದ್ಧಿಕ ಚಿಂತನೆಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದಾಗಲೇ

ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಕಥೆಗಾರ ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಡೋಣೂರ ಮಾತನಾಡಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಯಾರ ಸ್ವತ್ತೂ ಅಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಗುತ್ತಿಗೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸ್ಪೂರ್ತಿಯಿಂದ ಉದ್ದೇಶನಗೊಂಡು ಪ್ರತಿಭೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಅಂತರ, ಭೇದ-ಭಾವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದರು.

ಈ ವೇಳೆ ಜ್ಯೋತಿ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಡಾ. ಗಣೇಶ ಪವಾರ್, ಸಂಧ್ಯಾ ಹೊನಗುಂಟಿಕರ್ ಹಾಗೂ ಮಹೇಂದ್ರ ಎಂ ಅವರು ಕಥೆಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ನಡೆಸಿದರು.

ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಕನ್ನಡ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯ ಡಾ. ಬಾಳಾಸಾಹೇಬ ಲೋಕಾಪುರ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಸ್ವರೂಪದ ಕುರಿತು ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಬಿ. ಎಚ್. ನಿರಗುಡಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಎ.ಕೆ. ರಾಮೇಶ್ವರ, ಚಂದ್ರಕಾಂತ್ ಕದರಳ್ಳಿ, ಡಾ. ಎಚ್. ಟಿ. ಪೋತೆ, ಡಾ. ವಿಕ್ರಮ ವಿಸಾಜ, ರಂಗ

ಪುಸ್ತಕ ಓದಿ

ಜಾಗತೀಕರಣ, ಉದಾರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಖಾಸಗೀಕರಣದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳ ಹಾಗೂ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುವ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಲೇಖಕ ಪ್ರಭಾಕರ ನಿಂಬರಗಿ ಆಸಮಾಧಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಗ್ಗೆ ಅಗಾಧವಾದ ಜ್ಞಾನ ರಾಶಿಯನ್ನು ಯುವಜನರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಬೇಕು. ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತು ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ದೇಸಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬದುಕನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲಿದೆ ಎಂದರು.

ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ರಾಜಕಾರಣ

ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿವಿ ಪ್ರಾಂಗಣದ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆ ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿ ಕುಲಪತಿ ಆಗುವುದು ಎಂದರೆ ಪಾಪದ ಕೆಲಸ ಎನಿಸುವಂತಾಗಿದೆ.

- ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಡೋಣೂರ, ಕಥೆಗಾರ

ನಿರ್ದೇಶಕ ಶಂಕರಯ್ಯ ಘಂಟಿ, ಸಿದ್ದರಾಮ ಹೊನ್ನಲ್, ಪ್ರೇಮಾ ಹೂಗಾರ, ಶಾಂತಾ ಭೀಮಸೇನರಾವ್, ಆಶಾದೇವಿ ಖೂಬಾ, ಡಾ. ಸುಜಾತಾ ಜಂಗಮಶೆಟ್ಟಿ, ಚಿತ್ರಶೇಖರ ಕಂಠಿ, ಎನ್. ಎಸ್. ಹಿರೇಮಠ, ಸಿದ್ದರಾಮ ಬೇತಾಳಿ, ಚಾಮರಾಜ ದೊಡ್ಡಮನಿ, ಸುಬ್ರಾವ್ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಸಿದ್ದಾಂತ ಪೂಲಿನ್ ಪಾಟೀಲ್, ರಾಜೇಂದ್ರ, ಗವೀಶ್ ಹಿರೇಮಠ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರರಿದ್ದರು. ಮಹಿಪಾಲರಡ್ಡಿ ಮುನ್ನೂರ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು.

ಜಿಲ್ಲಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರದ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಸಮಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು.